SANGTEKST-ANALYSE

Å analysere tekstar kan auka forståinga av kva tekstforfattaren ønskjer å fortelje. Ei slik forståing kan både inspirere oss, men også gi oss konkrete verkty og verkemiddel for korleis vi sjølv kan skape tekstar. Ta utgangspunkt i ”Ett brev”, som er skrivi av Timbuktu, og analyser songteksten. Songteksten ligg vedlagt.

FAG Norsk/Samfunnsfag

EMNE Analyse, skriftleg tekstproduksjon

MÅLGRUPPE 8.-10. trinn

TIDSRAMME Modul 1: 2 timar
Modul 2: 1 time

RESSURSAR Ein songtekst, pennar og ark eller PC med internettilgong.

MÅL LK06

Eleven skal lese og tolke eksperimenterande og modernistiske tekstar, og kunne nytte desse som utgangspunkt for eigen tekstproduksjon (norsk 10.årstrinn). Eleven skal kunne lage og samtale om eigne munnlege eller skriftlege tekstar inspirert av litteratur og kunst (engelsk 10. årstrinn). Eleven skal kunne dra kjensel på og skildre musikalske stiltrekk frå improvisert musikk og rytmisk musikk (musikk 10. årstrinn).

FRAMGANGSMÅTE

Modul 1:
Elevane jobbar sjølvstendig eller i mindre grupper med utgangspunkt i ”Ett brev”.
Elevane skal gjere ein skriftleg analyse av songteksten.
Analysen vert bygd opp på følgjande måte:
• Innleiing: Kort informasjon om artisten og songen.
• Hovuddel med analyse av teksten:
Kva handlar songen om? Har den eit tema, fortel den ei historie, eller meir ei stemning? Kva for verkemiddel har forfattaren nytta? Enderim? Bokstavrim? Gjentakingar? Metaforar? Kva for språktone har teksten? Er den formell eller uformell? Nyttar den slang? Finst det klare referansar til andre songar eller hendingar i teksten? Blir teksten fortalt i eg-form? Eller snakkar den om nokon?
• Avslutning som inneheld din subjektive oppfatning av songen:
Korleis får teksten deg til å føle deg? Kvifor trur du forfattaren skreiv teksten? Korleis er teksten bygd opp? Er det ein moral i teksten som du ønskjer å ta til deg?
• Kjenner du til nokre norske artistar med like klare politiske bodskap?

Modul 2:
Elevane høyrer på innspelinga ”Ett brev” på YouTube eller Spotify, og jobbar vidare med å analysere sjølve musikken til songteksten. Kva form har songen? Kva for instrument blir nytta? Korleis er stemninga i songen? Korleis er klangen til songaren? Korleis er forholdet mellom tekst og musikk? Er det tema som går att i musikken? Uttrykk musikken det same som teksten, jobbar dei to elementa med same stemning, eller står tekst og musikk i kontrast til kvarandre?

Kvifor:

Sjå musikkvideoen "Ett brev" på www.youtube.com etter at de har analysert songteksten. Kva fortel musikkvideoen? Er det samsvar mellom musikk og bilete? Fortel videoen noko anna enn det de kom fram til da de analyserte teksten? Kva trur du musikarane ønskjer å si med videoen? Snakk om korleis de ville ha dramatisert teksten, og lag ei skisse til ein eigen musikkvideo. Presenter videoskissene for dei andre i klassen.

KVIFOR

- Elevane får trening i å dekode kunstverk, og får eit språk for å arbeide vidare med kunstopplevinga.
- Elevane vert kjent med element og verkemiddel for tekstskriving som kan nyttas til eigen tekstskaping.
- Elevane får kjennskap til og eigarskap til musikaren eller artisten som kjem til skolen.

TIPS FOR VIDARE-FØRING

Sjå musikkvideoen "Ett brev" på www.youtube.com etter at de har analysert songteksten. Kva fortel musikkvideoen? Er det samsvar mellom musikk og bilete? Fortel videoen noko anna enn det de kom fram til da de analyserte teksten? Kva trur du musikarane ønskjer å si med videoen? Snakk om korleis de ville ha dramatisert teksten, og lag ei skisse til ein eigen musikkvideo. Presenter videoskissene for dei andre i klassen.

www.rikskonsertene.no/brukkonserten

TIMBUKTU LYRICS - ETT BREV

album: The Botten Is Nådd (2003)

Den här texten är mer eller mindre ett brev,
Utformad för er o se alla fel och snedsteg.
Härmed offentliggör jag min ställning i saken,
Introduktionsparagrafen, nu till självaste haken.
Har du märkt att fler och fler våldsbrott begås med vapen?
Är du inte säker varför, ta din tid, sov på saken.
Nä, vi börjar med att ta oss en titt på det globala
Det totala panoramat svält till terrordrama
till krig på stor skala till strama lagar och ramar.
Ingen moralkaka men stora bolagen saknar
kärleken för mänskligheten och planeten.
Herr statsminister, Ni måste ju vara medveten att:
den ondskefulle presidenten av USA
skiter i du och jag, han är Ku Klux Klans
barnbarnsbarn, han är en giriggam,
berövar alla från New York till Tadjikistan.
Den fascistverksamheten som han representerar,
du vet du har ju träffat honom, hängt och diskuterat. (Eller?)
hade ni trevligt? (Va?) Kom ni fram till något vettigt?
Får man hänga på nästa gång, det hade varit så mäktigt

(Refr.)
Om du är ledare led oss rätt;
för många vägar i världen leder oss fel och snett.
Skärpning man, det e dags för dig att ta ditt ansvar.
Plocka upp telefonen ring ett fredssamtal!
Jag sa idag, vänta inte det är redan sent
Gå mot strömmen, ändra reglerna i deras spel.
Jag vet det verkar jobbigt men gör oss en tjänst,
gör vad som helst för att ställa det rätt igen

Okej, Sverige är ett tolerant land, men inte sant,
Göran, du kan väl säga till George ibland?
Som representant, du e ju vald av folket man.
Förresten sluta tracka de som röker holk ibland,
jag menar, fortsätt att sparka högerns röv för fan.
Men akta dej för nazisterna dom får ju överhand,
som i Köpenhamn, vårt grannland, du och ditt anhang
borde inse att Skandinavien har fått kallbrand,
samma samband som Italien, BeNeLux
där de goda krafterna antagligen har gett upp
Österrike, Frankrike ja listan är lång.

Men göran du och dina ministrar Ni dissar väl dem, eller?
För världen börjar se lite väl sjuk ut,
jag hör rykten om att i sverige är vår välfärd slut.
Snälla förvandla inte oss till ett mini-Amerika,
ger ni all makten till Bryssel så blir vi hysteriska.
Du om sanningen ska fram så blir jag paranoid,
jag oroar mig för barnen och deras framtida liv.
Tar gigantiska kliv, men de går ju åt fel håll,
Göran lyssna noga på denna rappande brevbomb

(Refr.)

Göran, jag älskar livet det är därför jag skriver,
i märkliga tider då politiken verkar förvriden.
För polisen du vet, från Göteborg går alla fria
budskapet ni sänder får ju fan inte någon o lita
på statsapparaten, makthavarna misstänks
att bara respektera vår frihet till viss gräns.
Så mitt råd till dig: tänk extra noga,
så inte revolutionen börjar i Västeuropa.
Lever tätt ihop, och måste komma överens,
Ingen kommunikation på död frekvens.
Allt har sin konsekvens, hälsningar Jason -
och känner du för att snacka är det bara att säga ifrån.